

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Пропедевтика громадського здоров'я
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Сміянова Ольга Іванівна, Сміянов Владислав Анатолійович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 1-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 2 кред. ЄКТС, 60 год., з яких 46 год. становить контактна робота з викладачем (10 год. лекцій, 36 практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Громадське здоров'я"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Пропедевтика громадського здоров'я» є вивчення якісних закономірностей суспільного та індивідуального здоров'я, факторів його формування, основних напрямів роботи системи громадського здоров'я, планування і діяльності служб та закладів охорони здоров'я, формування у населення навичок здорового способу життя, розробки профілактичних заходів у контексті сучасної перебудови медичної галузі.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Введення в громадське здоров'я.
--

<p>Тема 1 Створення та основні засади громадського здоров'я.</p> <p>Громадське здоров'я в контексті міжнародної та національної політики. Основні принципи та засади. Завдання громадського здоров'я, його складові. Історія розвитку громадського здоров'я. Сучасні дефініції та терміни громадського здоров'я.</p>
<p>Тема 2 Основні міжнародні документи у сфері громадського здоров'я.</p> <p>Алма-Атинська декларація ВООЗ з первинної медико-санітарної допомоги. Оттавська хартія зі зміцнення здоров'я. Рамкова конвенція ВООЗ боротьби проти тютюну. Міжнародні медико-санітарні правила. Політична декларація Ріо-де-Жанейро щодо соціальних детермінантів. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН з профілактики та контролю за неінфекційними хворобами. Європейська політика в інтересах здоров'я та добробуту «Здоров'я-2020». Європейський план дій з посилення потенціалу та послуг громадського здоров'я. Гельсінська заява щодо здоров'я у всіх політиках. План дій щодо профілактики та контролю за неінфекційними захворюваннями в Європейському регіоні ВООЗ на 2016–2025 рр. Цілі сталого розвитку.</p>
<p>Тема 3 Методологічні засади науки «Громадське здоров'я».</p> <p>Теоретичні основи громадського здоров'я. Мета, предмет, об'єкти вивчення. Методи науки «Громадське здоров'я». Основні оперативні функції громадського здоров'я.</p>
<p>Тема 4 Поняття здоров'я та хвороби. Індивідуальне та громадське здоров'я.</p> <p>Поняття здоров'я та хвороби. Визначення здоров'я за ВООЗ. Індивідуальне, групове та громадське здоров'я. Поняття про потенціал громадського здоров'я. Ресурси здоров'я.</p>
<p>Модуль 2. Епідеміологічно-статистичні методи в дослідженнях громадського здоров'я.</p>
<p>Тема 5 Критерії та оцінка здоров'я. Методика вивчення та оцінка факторів, які впливають на здоров'я населення.</p> <p>Чинники, що визначають стан здоров'я населення та його окремих контингентів. Медичні показники, що характеризують здоров'я населення. Демографічні показники. Показники захворюваності. Показники тимчасової непрацездатності та інвалідності. Показники фізичного розвитку. Сучасні тенденції формування здоров'я.</p>
<p>Тема 6 Показники здоров'я населення та їх оцінка. Медичні показники, що характеризують здоров'я населення. Фактори ризику захворювань.</p> <p>Показники здоров'я населення. Інтегральна оцінка стану здоров'я населення: - тривалість життя, скоригована інвалідність (DALY, Disability Adjusted Life Years); - очікувана тривалість життя, скоригована на інвалідність DALY (disability adjusted Life Expectancy); - очікувана тривалість здорового життя (HALE, Healthy Life Expectancy); - тривалість життя, скоригована на якість життя (QALE, Quality Adjusted Life Expectancy); - індекс розвитку людського потенціалу (HDI, Human Development Index) Поняття про фактори ризику. Класифікація факторів ризику, які впливають на здоров'я. Головні, первинні та вторинні фактори ризику. Групи ризику. Комплексна оцінка стану здоров'я населення.</p>
<p>Тема 7 Епідеміологічні методи дослідження в громадському здоров'ї.</p> <p>Поняття про епідеміологічне дослідження. Одиниця спостереження в епідеміологічному дослідженні. Етапи епідеміологічного дослідження. Види епідеміологічних досліджень.</p>

<p>Тема 8 Методика вивчення демографічних показників.</p> <p>Демографія як наука. Механічний і природний рух населення. Регіональні особливості народжуваності в Україні та сучасному світі. Загальна смертність, її провідні причини в різних регіонах, окремих країнах і Україні. Статеві-вікові та територіальні особливості показників смертності. Природний приріст населення. Документи, які використовуються для вивчення природного руху населення. Порядок реєстрації народжень і смертей в Україні. Середня очікувана тривалість життя. Смертність немовлят (малюкова смертність). Материнська смертність. Значення демографічних показників для оцінки стану здоров'я населення.</p>
<p>Тема 9 Методика вивчення та оцінка показників основних видів захворюваності.</p> <p>Поняття про захворюваність, мета її вивчення. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Поняття про захворюваність, мета її вивчення. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Види захворюваності, які вивчаються в Україні. Поняття про первинну, загальну, інфекційну, важливу неепідемічну, госпіталізовану захворюваність. Джерела інформації для вивчення окремих видів захворюваності. Міжнародна статистична класифікація хвороб, травм і причин смерті, принципи її побудови та значення. Методика визначення показників вказаних видів захворюваності, їх оцінка, регіональні особливості. Динаміка показників захворюваності.</p>
<p>Тема 10 Методика вивчення та оцінка показників фізичного розвитку населення.</p> <p>Морфологічні, функціональні, стоматоскопічні показники. Антропометричні показники та методи їх оцінки. Оцінка стану харчування. Індекс маси тіла, методика розрахунку (метод П. Брока, індекс Кетле).</p>
<p>Тема 11 Екологічне здоров'я.</p> <p>Вплив провідних шкідливих чинників довкілля на стан здоров'я населення. Забруднення повітря. Забруднення води та ґрунту. Забруднення їжі. Шум. Радіація. Професійні хвороби.</p>
<p>Модуль 3. Промоція здоров'я та профілактика захворювань.</p>
<p>Тема 12 Поняття про спосіб життя. Здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я.</p> <p>Поняття про здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я. Формування та організація здорового способу життя та його значення для збереження та зміцнення здоров'я населення. Санологія та валеологія. Завдання та зміст роботи центрів громадського здоров'я, їх взаємодія з закладами охорони здоров'я. Методи та засоби медико-гігієнічного навчання та виховання населення.</p>
<p>Тема 13 Підсумковий модульний контроль</p> <p>Підсумковий модульний контроль</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Знати основні засади та принципи громадського здоров'я, його оперативні функції, принципи розвитку громадського здоров'я в Україні та світі.
-----	--

PH2	Володіти знаннями про основні загрози здоров'ю людини, фактори ризику захворювань та соціальні детермінанти, вміти розробляти профілактичні заходи стосовно них.
PH3	Розуміти роль промоції здорового способу життя на рівні держави, громади та індивідууму, сприяти прагненню самостійного піклування про здоров'я для досягнення високого рівня захисту здоров'я суспільства.
PH4	Вміти збирати та аналізувати епідеміологічні дані стану здоров'я населення, проводити комплексну оцінку стану здоров'я різних категорій населення.
PH5	Уміти здійснювати розробку варіантів управлінських рішень, спрямованих на покращання здоров'я населення та оптимізацію роботи системи громадського здоров'я.
PH6	Здійснювати ефективну комунікацію різними групами населення для донесення ідей, рішень та власного досвіду з громадського здоров'я.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 229 Громадське здоров'я:

PP1	Володіти категоріальним та методологічним апаратом сфери громадського здоров'я, використовувати відповідні методи та інструменти у професійній діяльності.
PP5	Знати та застосовувати основні методи підтримки здорового способу життя та рухової активності.
PP7	Використовувати теорії та методи соціальних наук, сучасні методи статистики, наук про здоров'я для визначення впливу різних детермінант на здоров'я населення.
PP8	Збирати, оцінювати та аналізувати дані щодо громадського здоров'я, зокрема, результати лабораторних досліджень, демографічні та епідеміологічні показники та здійснювати епіднагляд.
PP11	Розуміти принципи розробки та впровадження, планувати та здійснювати заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, а також заходи спрямовані на захист та зміцнення здоров'я населення.
PP12	Розуміти принципи розробки та використовувати у професійній діяльності системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, програм та політик в громадському здоров'ї.
PP13	Брати участь у розробці стратегій, політик та заходів з громадського здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації з метою донесення ідей, рішень та власного досвіду до фахівців і нефахівців.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Створення та основні засади громадського здоров'я.

<p>Лк1 "Громадське здоров'я як наука." Громадське здоров'я як наука.</p>
<p>Пр1 "Громадське здоров'я в контексті міжнародної та національної політики." Основні принципи та засади. Завдання громадського здоров'я, його складові. Історія розвитку громадського здоров'я. Сучасні дефініції та терміни громадського здоров'я.</p>
<p>Тема 2. Основні міжнародні документи у сфері громадського здоров'я.</p>
<p>Пр2 "Алма-Атинська декларація ВООЗ з первинної медико-санітарної допомоги." Оттавська хартія зі зміцнення здоров'я. Рамкова конвенція ВООЗ боротьби проти тютюну. Міжнародні медико-санітарні правила. Політична декларація Ріо-де-Жанейро щодо соціальних детермінантів. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН з профілактики та контролю за неінфекційними хворобами.</p>
<p>Пр3 "Європейська політика в інтересах здоров'я та добробуту «Здоров'я-2020»." Європейський план дій з посилення потенціалу та послуг громадського здоров'я. Гельсінська заява щодо здоров'я у всіх політиках. План дій щодо профілактики та контролю за неінфекційними захворюваннями в Європейському регіоні ВООЗ на 2016–2025 рр. Цілі сталого розвитку.</p>
<p>Тема 3. Методологічні засади науки «Громадське здоров'я».</p>
<p>Пр4 "Теоретичні основи громадського здоров'я." Мета, предмет, об'єкти вивчення. Методи науки «Громадське здоров'я». Основні оперативні функції громадського здоров'я.</p>
<p>Тема 4. Поняття здоров'я та хвороби. Індивідуальне та громадське здоров'я.</p>
<p>Пр5 "Поняття здоров'я та хвороби. Визначення здоров'я за ВООЗ." Індивідуальне, групове та громадське здоров'я. Поняття про потенціал громадського здоров'я. Ресурси здоров'я.</p>
<p>Тема 5. Критерії та оцінка здоров'я. Методика вивчення та оцінка факторів, які впливають на здоров'я населення.</p>
<p>Лк2 "Чинники, що впливають на здоров'я населення. Показники здоров'я." Чинники, що впливають на здоров'я населення. Показники здоров'я.</p>
<p>Пр6 "Чинники, що визначають стан здоров'я населення та його окремих контингентів." Медичні показники, що характеризують здоров'я населення. Демографічні показники. Показники захворюваності. Показники тимчасової непрацездатності та інвалідності. Показники фізичного розвитку. Сучасні тенденції формування здоров'я.</p>
<p>Тема 6. Показники здоров'я населення та їх оцінка. Медичні показники, що характеризують здоров'я населення. Фактори ризику захворювань.</p>

<p>Пр7 "Показники здоров'я населення."</p> <p>Інтегральна оцінка стану здоров'я населення: - тривалість життя, скоригована інвалідність (DALY, Disability Adjusted Life Years); - очікувана тривалість життя, скоригована на інвалідність DALY (disability adjusted Life Expectancy); - очікувана тривалість здорового життя (HALE, Healthy Life Expectancy); - тривалість життя, скоригована на якість життя (QALE, Quality Adjusted Life Expectancy); - індекс розвитку людського потенціалу (HDI, Human Development Index)</p>
<p>Пр8 "Поняття про фактори ризику."</p> <p>Класифікація факторів ризику, які впливають на здоров'я. Головні, первинні та вторинні фактори ризику. Групи ризику. Комплексна оцінка стану здоров'я населення.</p>
<p>Тема 7. Епідеміологічні методи дослідження в громадському здоров'ї.</p>
<p>Пр9 "Поняття про епідеміологічне дослідження."</p> <p>Одиниця спостереження в епідеміологічному дослідженні. Етапи епідеміологічного дослідження. Види епідеміологічних досліджень.</p>
<p>Тема 8. Методика вивчення демографічних показників.</p>
<p>Лк3 "Медична демографія."</p> <p>Медична демографія.</p>
<p>Пр10 "Демографія як наука."</p> <p>Механічний і природний рух населення. Регіональні особливості народжуваності в Україні та сучасному світі. Загальна смертність, її провідні причини в різних регіонах, окремих країнах і Україні. Статеві-вікові та територіальні особливості показників смертності.</p>
<p>Пр11 "Природний приріст населення."</p> <p>Документи, які використовуються для вивчення природного руху населення. Порядок реєстрації народжень і смертей в Україні. Середня очікувана тривалість життя.</p>
<p>Пр12 "Смертність немовлят (малюкова смертність). Материнська смертність. Значення демографічних показників для оцінки стану здоров'я населення."</p> <p>Смертність немовлят (малюкова смертність). Материнська смертність. Значення демографічних показників для оцінки стану здоров'я населення.</p>
<p>Тема 9. Методика вивчення та оцінка показників основних видів захворюваності.</p>
<p>Лк4 "Захворюваність населення."</p> <p>Захворюваність населення.</p>

<p>Пр13 "Поняття про захворюваність, мета її вивчення."</p> <p>Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Види захворюваності, які вивчаються в Україні. Поняття про первинну, загальну, інфекційну, важливу неепідемічну, госпіталізовану захворюваність. Джерела інформації для вивчення окремих видів захворюваності.</p>
<p>Пр14 "Міжнародна статистична класифікація хвороб, травм і причин смерті, принципи її побудови та значення."</p> <p>Методика визначення показників вказаних видів захворюваності, їх оцінка, регіональні особливості. Динаміка показників захворюваності.</p>
<p>Тема 10. Методика вивчення та оцінка показників фізичного розвитку населення.</p>
<p>Пр15 "Морфологічні, функціональні, стоматоскопічні показники."</p> <p>Антропометричні показники та методи їх оцінки. Оцінка стану харчування. Індекс маси тіла, методика розрахунку (метод П. Брока, індекс Кетле).</p>
<p>Тема 11. Екологічне здоров'я.</p>
<p>Пр16 "Вплив провідних шкідливих чинників довкілля на стан здоров'я населення."</p> <p>Забруднення повітря. Забруднення води та ґрунту. Забруднення їжі. Шум. Радіація. Професійні хвороби.</p>
<p>Тема 12. Поняття про спосіб життя. Здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я.</p>
<p>Лк5 "Здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я."</p> <p>Здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я.</p>
<p>Пр17 "Поняття про здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я."</p> <p>Формування та організація здорового способу життя та його значення для збереження та зміцнення здоров'я населення. Санологія та валеологія. Завдання та зміст роботи центрів громадського здоров'я, їх взаємодія з закладами охорони здоров'я. Методи та засоби медико-гігієнічного навчання та виховання населення.</p>
<p>Тема 13. Підсумковий модульний контроль</p>
<p>Пр18 "Підсумковий модульний контроль"</p> <p>Підсумковий модульний контроль</p>

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД3	Розв'язування кейсів
НД4	Самонавчання
НД5	Розв'язування завдань відкритого типу за допомогою он-лайн технологій

НД6	Електронне навчання у системах (Zoom, MIX.sumdu.edu.ua)
НД7	Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань
НД8	Перегляд навчальних фільмів
НД9	Індивідуальний дослідницький проєкт (студентська наукова робота, стаття, тези тощо)
НД10	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД11	Підготовка та презентація доповіді

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Team-based learning (TBL). Командно-орієнтоване навчання.
МН3	Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації
МН4	Research-based learning (RBL). Навчання через дослідження
МН5	Практичні заняття
МН6	Навчальна дискусія / дебати
МН7	Обмін думками (think-pair-share)
МН8	Мозковий штурм
МН9	Рольова гра

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практико-орієнтованих спеціалістів.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 8. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 10. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
------------	---	------------------------------------

Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО2	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО3	Обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами
МФО4	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО5	Тестування
МФО6	Захист презентацій за результатами індивідуального дослідницького проекту
МФО7	Самостійне виконання студентами ситуаційних завдань на практичних заняттях та їх обговорення.
МФО8	Перевірка та оцінювання завдань відкритого типу
МФО9	Розв'язування кейсів

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Загальний бал за поточну успішність з дисципліни (оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування кейсів, тестування)
МСО2	Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)

Контрольні заходи:

1 семестр	200 балів
МСО1. Загальний бал за поточну успішність з дисципліни (оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування кейсів, тестування)	120
	120
МСО2. Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)	80
	80

Контрольні заходи в особливому випадку:

1 семестр	200 балів
МСО1. Загальний бал за поточну успішність з дисципліни (оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування кейсів, тестування)	120

	В умовах особливого стану практичні заняття проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи MIX.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet	120
МСО2. Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		80
	В умовах особливого стану складання диференційованого заліку проводиться у дистанційному режимі із застосуванням Zoom, Google meet.	80

Поточний контроль є обов'язковим. Поточна навчальна діяльність здобувача вищої освіти оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали. До підсумкового контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які відвідали усі аудиторні заняття з дисципліни та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну. Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті. ПМК проводиться у письмовій формі. Оцінка за дисципліну визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль та виражається за 200-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач вищої освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до ПМК– 120. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач вищої освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до ПМК– 72 бали. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач вищої освіти під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80. Мінімальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти повинен набрати за ПМК, становить 48.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Графічні засоби (малюнки, креслення, географічні карти, схеми, плакати тощо)
ЗН3	Технічні засоби (кінофільми, радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи та
ЗН4	ін.) Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН5	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН6	Медичні споруди/приміщення та обладнання (клініки, лікарні тощо)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Охорона здоров'я в Україні: навч. посіб. / В. П. Петков, С. В. Петков, Є. Ю. Соболь та ін. — К. : Скіф, 2017. — 288 с.

2	Методичні вказівки до практичних занять на тему "Система медичної допомоги" з дисципліни "Пропагандистика громадського здоров'я" [Електронний ресурс] : для студ. спец.: 229 "Громадське здоров'я" денної форми навчання / В. В. Любчак, В. А. Сміянов, О. І. Сміянова, Ю. К. Васильєв. — Електронне видання каф. Громадського здоров'я. — Суми : СумДУ, 2019. — 28 с. — URL: http://libserver.ssu.localnet:8080/library/docs/rio/2019/m4631.pdf
3	Методичні вказівки до практичних занять на тему "Основи політики ВООЗ у сфері охорони здоров'я у різних країнах. Стратегія 2020" з дисципліни "Пропагандистика громадського здоров'я" [Електронний ресурс] : для студ. спец.: 229 "Громадське здоров'я" денної форми навчання / В. В. Любчак, В. А. Сміянов, О. І. Сміянова. — Електронне видання каф. Громадського здоров'я. — Суми : СумДУ, 2019. — 28 с. — URL: http://libserver.ssu.localnet:8080/library/docs/rio/2019/m4632.pdf
4	Міхеєнко, О. І. Загальна теорія здоров'я: навч. посіб. / О. І. Міхеєнко. — Суми : Університет. кн., 2019. — 156 с.
5	Zdrowie publiczne / Marian Sygit. – Warszawa: Wolters Kluwer, 2017. – 689 p.
Допоміжна література	
6	Oxford Textbook of Global Public Health, 6th edition. Edited by Roger Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim, Chorh Chuan Tan. – Vol. 1. OxfordUniversity Press. Published: 2015. - 364 p.
7	Oxford Textbook of Global Public Health, 6th edition. Edited by Roger Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim, Chorh Chuan Tan. – Vol. 2. OxfordUniversity Press. Published: 2015. - 541 p.
8	Oxford Textbook of Global Public Health, 6th edition. Edited by Roger Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim, Chorh Chuan Tan. – Vol. 3. OxfordUniversity Press. Published: 2015. - 737 p.
9	Jekel's Epidemiology, Biostatistics, Preventive Medicine, and Public Health, 4th Edition / David L. Katz, Joahn G. Elmore, Dorothea M.G. Wild. – Philadelphia, 2014. – 405 p.
10	Pencheon, David; Guest, Charles; Melzer, David; Gray, JA Muir. Pencheon, David, ed. Oxford Handbook of Public Health Practice. Oxford University Press. OCLC 663666786. - 2015.
11	Общественное здоровье и здравоохранение: учебник / Ю.П. Лисицын. – 2-е изд. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. – 512 с.
12	Здоровье – 2020. Основы европейской политики и стратегия для XXI века [Здоровье и системы здравоохранения: [доклад о состоянии здравоохранения в Европе, 2009 г.]. – Женева: ВОЗ, 2011. – 178 с.
13	Лехан В.М. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я: український вимір / В.М. Лехан, Г.О. Слабкий, М.В. Шевченко. – Київ, 2011. – 50 с.
14	Щорічна доповідь про стан здоров'я населення України 2016 рік. – Київ, 2017. – 502 с.

15	Талліннська хартія: Системи охорони здоров'я для здоров'я та добробуту https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/88613/E91438.pdf
16	Громадське здоров'я: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузева [та ін.]. – Вид. 3. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 560 ст.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
17	Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2801-12/page2
18	Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3611-17
19	http://mozdocs.kiev.ua/?nav=8
20	Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80
21	Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
22	Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
23	Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203
24	Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4004-12